

คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ ครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ทิพย์มณี สีหาบุตร

นักศึกษาปริญญาโท ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

ผู้ประพันธ์บรรณกิจ, อีเมลล์ tipmanee@srt.ac.th

ข้อมูลบทความ

บทความวิจัย

คำสำคัญ: คุณลักษณะความ
เป็นมืออาชีพ; ผู้บริหาร
สถานศึกษา; ความคิดเห็นของ
ครู

วันที่รับบทความ: 11 กันยายน 2567

วันที่แก้ไข: 15 ตุลาคม 2567

วันที่ตอบรับตีพิมพ์: 25 ตุลาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ
ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 และ 2)
เปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาใน
สถานศึกษา จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการสอน ของผู้ตอบ
แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างจำนวน 295 คน สุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากครูผู้สอน
ในสถานศึกษาสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2566 เครื่องมือที่ใช้ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่
ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าการทดสอบที และการวิเคราะห์ความ
แปรปรวน ผลการวิจัย พบว่า 1. ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหาร สถานศึกษา
ในสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียง
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านการประสานสังคมและชุมชน 2) ด้าน
วิชาการ 3) ด้านพัฒนาวิชาชีพผู้บริหาร 4) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 5) ด้าน
บริหารจัดการ และ 6) ด้านการจัดระบบที่ดี 2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะ
ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยา
เขต นวสิรินครินทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 2 พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.05 ระหว่างผู้ตอบที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมี ทั้งโดยรวมและราย
ด้าน 3 ด้านคือ 1) ด้านบริหารจัดการ 2) ด้านการจัดระบบที่ดี 3) ด้านการ
พัฒนาวิชาชีพผู้บริหาร และ 4) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

Professional Characteristics of Administrators as Perceived by Teachers in the Nawasirinagarin School Cluster under the Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2

Thipmanee Srihabud

The student of Master of Education in Educational Administration
Faculty of Liberal Arts, Krirk University, Thailand
Corresponding author email: tipmanee@srt.ac.th

ARTICLE INFO

Research Article

Keywords: Professional Characteristics; Administrators; Perceived by Teachers

Received: 11 September 2024
Revised: 15 October 2024
Accepted: 25 October 2024

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the professional characteristics of school administrators in Nawasi-rintarindra School Network under the Secondary Educational Service Area Office, Bangkok Area 2, and 2) to compare the professional characteristics of school administrators categorized by gender and teaching experience of the respondents. The simple random sampling of 295 teachers from the schools in the 2023 academic year. Data were collected using a questionnaire, then were analyzed using computer packet in terms of mean, standard deviations, and t-test, and analysis of variance. The research findings were as the follows: 1. The overall professional characteristics of school administrators in the Nawasirintarindra School Network under the Secondary Educational Service Area Office, Bangkok Area 2, were at a high level across all aspects. The aspects were ranked from highest to lowest mean score as follows: 1) social and community coordination, 2) academic affairs, 3) professional development of administrators, 4) ethics and morality, 5) management, and 6) system organization; and 2. The comparison of the professional characteristics of school administrators showed statistically significant differences at the 0.05 level between respondents with different teaching experiences, both overall and in the following three aspects: 1) management, 2) system organization, 3) professional development of administrators, and 4) ethics and morality.

บทนำ

ภายใต้กระแสสังคม และรูปแบบการเปลี่ยนแปลงทางการบริหารจัดการบ้านเมือง และการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษายุคการบริหารการศึกษาไทยในปัจจุบันซึ่งมีผลมาจากเงื่อนไขที่สำคัญหลายประการ อาทิ ท่ามกลางกระแสแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์ (Globalization) ส่งผลให้การดำเนินชีวิตของมนุษย์มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตลอดเวลา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์ทุกคนต้องเตรียมพร้อมเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก ซึ่งคุณภาพของมนุษย์คือปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพจึงถือเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการพัฒนา และเตรียมพร้อมรับมือกับกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงให้ทุก ๆ ด้าน เนื่องจากกิจกรรมทุกอย่างจะสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ได้มากน้อยเพียงใดย่อมเกิดจากการวางแผน และสร้างสรรค์ผลงานโดยมนุษย์ ดังนั้น สิ่งที่สำคัญที่สามารถยกระดับมนุษย์ให้มีคุณภาพได้ก็คือ การศึกษาทุกประเทศจึงให้ความสำคัญในด้านการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะเมื่อการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพย่อมส่งผลให้ประชากรในประเทศซึ่งเป็นกำลังสำคัญที่จะร่วมกันพัฒนาประเทศมีคุณภาพตามไปด้วย ในทางกลับกันหากการจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างล้มเหลวย่อมส่งผลให้ประเทศนั้น ๆ ล้มเหลวในด้านต่าง ๆ โดยการจัดการศึกษาจะสำเร็จมากหรือน้อยเพียงใดต้องอาศัยปัจจัยที่สำคัญหลายประการ (ธนวัฒน์ สายนภา, 2559)

จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554 กล่าวว่า การบริหาร หมายถึงการปกครอง การดำเนินการ หรือจัดการ และจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 และฉบับที่ 3 พุทธศักราช 2553) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของรัฐ และเอกชน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการ จัดการศึกษา เนื่องจากคือบุคคลที่เป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายได้ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีอำนาจ และหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และตัดสินใจในระดับสถานศึกษาภายใต้ข้อจำกัด และเงื่อนไขของทรัพยากรได้แก่ คน เงิน วัสดุ และการจัดการเป็นสำคัญ การบริหารสถานศึกษาจะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะมีความรู้ และความสามารถ มีวิสัยทัศน์ มีความ เป็นผู้นำ มีคุณธรรมจริยธรรมและมีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ และการบริหารจัดการ หรือกล่าวได้ว่า "ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ (Professional Principal Ship) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2551)

ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหน่วยงาน ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้บริหารการศึกษา "ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ" มีความสำคัญ และความจะเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากกระแสสังคมที่เปลี่ยนไปตามยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้ความจะเป็นที่จะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลทุกระดับให้มีจิตสำนึกต่อบทบาท และภารกิจต่าง ๆ ที่มีต่อสังคมมากยิ่งขึ้น โดยความเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พร้อมทั้งกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกติกาสังคมแห่งยุคประชาธิปไตย เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่าต่อไปนี้สังคม องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ มีความต้องการ "ผู้บริหารมืออาชีพ" (ศักดิ์ไทย สุรกิจบรร, 2555) จากการศึกษาของอนุชา ก้อนพวง (2550) พบว่า ผู้บริหารมืออาชีพสามารถวัดได้จากตัวแปร สังเกต

6 ตัวถือ ตัวแปรคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้บริหาร สถานศึกษา ตัวแปรประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ ตัวแปรพฤติกรรมการบริหาร ตัวแปรพฤติกรรมของครู ตัวแปร คุณภาพนักเรียน และตัวแปรการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้บริหารมีอาชีพนั้นจึงเกิดภาพหลังจากที่ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สังคม ประสพการณ์จนเกิดคุณลักษณะเฉพาะทางวิชาชีพ และความเชี่ยวชาญทั้งศาสตร์ และศิลป์ ที่มากด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ และความต้องการเต็มเปี่ยมที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ในปัจจุบันสถานศึกษามีปัญหาหลายด้าน ได้แก่ ปัญหาการไม่แบ่งปันความรู้ เช่น การส่งข้าราชการไปสัมมนา หรือฝึกอบรม แต่หลังจากที่กลับมาแล้ว เก็บความรู้เอาไว้คนเดียวหรืออาจจะรายงานให้หัวหน้าทราบเท่านั้น แต่ข้าราชการหรือบุคลากรอื่นอีกหลายคนในสถานศึกษาที่ไม่ได้ไปฝึกอบรมหรือสัมมนาจะไม่รู้เลยว่าคนที่ไปฝึกอบรมได้อะไรกลับมา ปัญหาการจัดเก็บความรู้ นอกจากนี้การเก็บความรู้ของสถานศึกษา ซึ่งมีการเก็บความรู้ไว้หลากหลายแห่ง หลายรูปแบบมีทั้งที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์และไม่เป็นอิเล็กทรอนิกส์ กระจาย กระจาย ในยามที่ต้องการข้อมูลเพื่อการตัดสินใจแบบเร่งด่วนจะทำได้เพราะต้องใช้เวลารวบรวมข้อมูลนาน ทำให้เสียผลประโยชน์ต่อสถานศึกษา ปัญหาที่เกิดจากการประยุกต์ใช้ความรู้ ไม่สอดคล้องกับบริบทในการปฏิบัติงาน (สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา, 2548)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐาน การศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น ตลอดจนปฏิบัติ หน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงาน อื่นตามที่มอบหมาย ในสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ก็ประสบปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม คือ ปัญหาความอดทน ความสามารถในการตัดสินใจเมื่อสถานศึกษาเกิดปัญหาต่าง ๆ ยังมีไม่มาก พอ ด้านภาวะผู้นำ ปัญหาของการวางตัว การสร้างศรัทธาให้เป็นที่ยอมรับระหว่างผู้บริหารและครู และ ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันมีประสบการณ์ในการสอน น้อย ต้องรับผิดชอบงานที่หลากหลาย ทำให้ประสบปัญหาในเรื่องของการบริหารจัดการ ขาดการติดต่อ ประสานงาน และทำงานร่วมกับชุมชนสังคมที่เกี่ยวข้องปัญหาดังกล่าวต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข ถ้าผู้บริหาร สถานศึกษาไม่มีคุณภาพ ไม่เป็นผู้นำที่ดีก็จะไม่สามารถพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้า การจัดการศึกษาก็ไม่ ประสบความสำเร็จได้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2, 2566)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อที่จะนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนา คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา และกำหนดนโยบาย หลักการในการคัดเลือกสรรหา บุคลากรที่จะเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และเป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากร ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน ในสถานศึกษาสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,251 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 295 คน ด้วยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหาร แบบตรวจสอบรายการ (Check list) มีข้อคำถาม 2 ข้อ ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพในทั้ง 6 ด้าน ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จากการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 38 ข้อ แบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านการบริหารจัดการ 3) ด้านการจัดระบบที่ดี 4) ด้านการพัฒนาวิชาชีพผู้บริหาร 5) ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ 6) ด้านประสานสังคม และชุมชน

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3.2 นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวความคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหาร
- 3.3 สร้างแบบสอบถามให้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
- 3.4 นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง และความตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม (Content Validity) โดยวิเคราะห์ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ทุกข้อ

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ในการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยดำเนินการดังนี้

3.5.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

3.5.2 นำผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) ทำการคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.2-0.8 และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1990) ซึ่งแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขออนุญาตจากสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริกเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 นำหนังสือขออนุญาตจากวิทยาลัยเกริกเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งให้ผู้อำนวยการในสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

4.3 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม ให้กับกลุ่มตัวอย่าง และส่งถึงผู้อำนวยการในสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.4 จัดเก็บรวบรวมแบบสอบถามใช้เวลา 30 วัน

4.5 สามารถรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์ได้ 295 ชุดคิดเป็นร้อยละ 100

4.6 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถาม

4.7 จัดหมวดหมู่ของข้อมูลในแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ดังนี้

5.1 ข้อมูลที่ได้รับจากตอนที่ 1 โดยแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ นำมาหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตาราง

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปนำมาหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตาราง

5.3 ตรวจสอบให้คะแนนคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ (สุรวาท ทองบุ, 2555)

นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ตามรายการดังนี้

1. วิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวม และจำแนกเป็นรายด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศ และประสบการณ์ในการสอนที่ต่างกัน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวน และใช้ t-test for Independent Samples

ผลการวิจัย

1. ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2566 ส่วนใหญ่เป็นชาย คิดเป็นร้อยละ 39.30 และมีประสบการณ์ในการสอนมากที่สุดคือ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.90

2. ตอนที่ 2 คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ

คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสามอันดับแรกคือ ด้านการประสานสังคม และชุมชน รองลงมาคือ ด้านวิชาการ ด้านพัฒนาวิชาชีพผู้บริหาร ตามลำดับ

ตารางที่ 1 คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษาในภาพรวม

(n=295)

ความเป็นมืออาชีพ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ด้านวิชาการ	4.28	0.30	มาก
2. ด้านบริหารจัดการ	4.13	0.58	มาก
3. ด้านการจัดระบบที่ดี	3.89	0.48	มาก
4. ด้านพัฒนาวิชาชีพผู้บริหาร	4.24	0.42	มาก
5. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.18	0.25	มาก
6. ด้านประสานสังคมและชุมชน	4.67	0.55	มาก
รวม	4.23	0.25	มาก

เมื่อสรุปผลรายด้านพบว่า

2.1 คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษาสทวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านวิชาการ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร มีการกำหนดนโยบายให้ครูวางแผน กำหนดเป้าหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารให้การสนับสนุนการจัดหาสื่อการเรียนการสอนอย่างพอเพียง และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

2.2 คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษาสทวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านบริหารจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีระบบบริหารที่เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ตัดสินใจในการแก้ไขของสถานศึกษา รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาในการทำงานโดยใช้ข้อมูล

2.3 คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษาสทวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนด้านการจัดระบบที่ดี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร กำหนดนโยบายให้อาคารสถานในสถานศึกษาอยู่ในสภาพที่สะอาดปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารพัฒนาห้องสมุดที่มีมาตรฐานมีปริมาณหนังสือที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้อย่างเพียงพอทันสมัย

2.4 คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษาสทวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนด้านพัฒนาวิชาชีพผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเป็นสมาชิกที่ดีสนับสนุนหรือร่วมกิจกรรมของวิชาชีพผู้บริหารอย่างสร้างสรรค์ รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารศึกษา ค้นคว้า ริเริ่ม สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ ๆ มาใช้พัฒนางานในวิชาชีพ

2.5 คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษาสทวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านคุณธรรมจริยธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาการทำงานด้วยความรอบคอบ และเกิดประโยชน์ต่อทางราชการรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารมีวินัยในตนเองยอมรับ และถือปฏิบัติตามกฎกติกา มารยาทขนบธรรมเนียม และแบบแผนอันดีงามของสังคม

2.6 คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษาสทวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนด้านประสานสังคม และชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเชิญชุมชนเข้ามาร่วมจัดกิจกรรมของโรงเรียนเช่นวันเด็กแห่งชาติวันเพื่อการศึกษา และอื่น ๆ

เชิญชุมชนมาประชุมปรึกษาหารือเพื่อปรับปรุง และพัฒนาโรงเรียนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารวางแผนสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และหน่วยงานอื่น

3. ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ

ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการสอน มีดังนี้

3.1 คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นในสถานศึกษาสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้าน โดยการทดสอบค่าที (Independent-Sample t-test) พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูง และมีค่าใกล้เคียงกัน โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ระดับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนระหว่างเพศไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพจำแนกตามเพศ

(n=295)

ตัวแปร	เพศ	คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ			t-test	
		n	$\bar{X}$	S.D.	t	P- Value
1. ด้านวิชาการ	ชาย	116	4.27	0.30	3.73	0.05
	หญิง	179	4.29	0.23		
2. ด้านบริหารจัดการ	ชาย	116	4.80	0.25	0.05	0.80
	หญิง	179	4.26	0.23		
3. ด้านการจัดระบบที่ดี	ชาย	116	4.11	0.44	0.84	0.35
	หญิง	179	4.10	0.38		
4. ด้านการพัฒนาวิชาชีพผู้บริหาร	ชาย	116	4.24	0.42	0.00	0.95
	หญิง	179	4.27	0.40		
5. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ชาย	116	4.18	0.25	0.84	0.35
	หญิง	179	4.23	0.20		
6. ด้านประสานสังคม และชุมชน	ชาย	116	4.03	0.56	1.08	0.29
	หญิง	179	4.00	0.32		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาประสบการณ์ในการบริหารที่ต่างกันของผู้บริหารในสถานศึกษาสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวม พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูง และมีค่าใกล้เคียงกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ระดับความแปรปรวนของ

คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนระหว่างประสบการณ์ในการสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารของโรงเรียนต่างกันมีคุณลักษณะที่แตกต่างกันเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 6 ด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูง และใกล้เคียงกัน คือมีค่าอยู่ในช่วง 4.32–4.71 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนพบว่าระดับความแปรปรวนของคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารที่ต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านบริหารจัดการด้านการจัดระบบที่ดี ด้านการพัฒนาวิชาชีพผู้บริหาร และด้านคุณธรรม และจริยธรรม

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

(n=295)

ตัวแปร	ประสบการณ์ในการสอน	คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ			ANOVA	
		n	$\bar{X}$	S.D.	F-test	P- Value
1. ด้านวิชาการ	น้อยกว่า 5 ปี	68	4.48	0.41	2.39	0.07
	5 - 10 ปี	168	4.45	0.43		
	11 - 15 ปี	27	4.64	0.33		
	มากกว่า 15 ปี	32	4.64	0.75		
2. ด้านบริหารจัดการ	น้อยกว่า 5 ปี	68	4.62	0.47	6.14	0.01*
	5 - 10 ปี	168	4.33	0.67		
	11 - 15 ปี	27	4.70	0.31		
	มากกว่า 15 ปี	32	4.66	0.74		
3. ด้านการจัดระบบที่ดี	น้อยกว่า 5 ปี	68	4.50	0.40	3.47	0.02*
	5 - 10 ปี	168	4.32	0.62		
	11 - 15 ปี	27	4.48	0.46		
	มากกว่า 15 ปี	32	4.61	0.70		
4. ด้านการพัฒนาวิชาชีพผู้บริหาร	น้อยกว่า 5 ปี	68	4.53	0.42	3.97	0.01*
	5 - 10 ปี	168	4.33	0.60		
	11 - 15 ปี	27	4.55	0.36		
	มากกว่า 15 ปี	32	4.61	0.68		

ตัวแปร	ประสบการณ์ ในการสอน	คุณลักษณะ ความเป็นมืออาชีพ			ANOVA	
		n	$\bar{X}$	S.D.	F-test	P- Value
5. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	น้อยกว่า 5 ปี	68	4.67	0.30	6.73	0.01*
	5 - 10 ปี	168	4.39	0.56		
	11 - 15 ปี	27	4.38	0.50		
	มากกว่า 15 ปี	32	4.71	0.69		
6. ด้านประสานสังคม และชุมชน	น้อยกว่า 5 ปี	68	3.51	0.37	1.20	0.30
	5 - 10 ปี	168	4.45	0.55		
	11 - 15 ปี	27	4.42	0.54		
	มากกว่า 15 ปี	32	4.63	0.72		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากการศึกษาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบประเด็นที่สำคัญสามารถนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า ปัจจุบันการจัดการศึกษาของไทยได้ดำเนินการปรับเปลี่ยนจากการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารงานภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งต้องมีคุณลักษณะของความเป็นผู้บริหารมืออาชีพให้มากขึ้น สอดคล้องกับ รุ่งทิพย์ ปินะสา (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในทรรณะของครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 ได้ตระหนักในหน้าที่ และมีการแสดงพฤติกรรมการบริหารงาน การดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพตอบสนองความต้องการของชุมชน และนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของครูผู้สอน และผู้ร่วมงานตลอดจนเป็นผู้ประสานงานในองค์กรเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของครูผู้สอน และผู้ร่วมงาน ตลอดจนเป็นผู้ประสานงานในองค์กรเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพเป็นผู้นำเทคนิคต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และเป็นผู้สั่งควบคุมงาน กำกับ ดูแล การปฏิบัติงานให้สำเร็จผลตามความมุ่งหมาย เมื่อพิจารณารายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านวิชาการ พบว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษาสทวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากว่างานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานในโรงเรียนซึ่งถ้านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความสามารถในการเป็นผู้นำด้านวิชาการ มีความคิดริเริ่มในการนำแนวคิด หลักการใหม่ ๆ มาใช้ในการกำหนดปรัชญาวิสัยทัศน์และนโยบายในการจัดการศึกษา นอกจากนี้แล้วยังต้องเปิดโอกาสให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองในด้านวิชาการให้ทันสมัยอยู่เสมออีกทั้งยังต้องเป็นผู้ที่ริเริ่มจัดทำและใช้หลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนและท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับถาวร ไทยเจริญ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพและแนวทางการพัฒนาของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองชลบุรี พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพและแนวทางการพัฒนาของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการเป็นผู้นำด้านการบริหารจัดการ รองลงมาคือการเป็นผู้นำการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร การเป็นผู้นำด้านวิชาการ การเป็นผู้นำด้านการจัดการระบบ การเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม และการเป็นผู้นำด้านสังคมและชุมชน ตามลำดับ

1.2 ด้านการบริหารจัดการ พบว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษาสทวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารต้องเป็นผู้นำด้านการบริหารจัดการและใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารต้องกล้าที่จะนำเสนอแนวความคิดและเทคนิคการบริหารจัดการใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารโรงเรียน นอกจากนี้แล้วผู้บริหารยังต้องรู้จักแสวงหาทรัพยากรและทุนทรัพย์จากแหล่งต่าง ๆ มาเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้นักเรียนได้รับมากที่สุดสอดคล้องกับ เหมรัฐส์ อินสุข และคณะ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพด้านบริหารจัดการระดับมาก คือผู้บริหารจัดการเกี่ยวกับการบำรุงขวัญ กำลังใจของครูอย่างมีระบบขั้นตอนอยู่ในระดับมากที่สุด การเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนในโรงเรียนเสนอความคิดเห็นในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา มีการจัดโครงสร้างการบริหารอย่างเป็นระบบ และด้านการบริหารจัดการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การระดมทรัพยากรด้านการเงิน อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการในโรงเรียนส่วนใหญ่ บริหารงานเป็นทีม การสร้างขวัญกำลังใจจึงเป็นสิ่งสำคัญ

1.3 ด้านการจัดระบบที่ดี พบว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษาสทวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า การเป็นผู้บริหารที่มีคุณภาพต้องเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และสามารถสร้างความเข้าใจร่วมกับครูเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ทำงานร่วมกันให้ได้ผลดี ผู้บริหารที่สามารถจัดระบบการทำงานในโรงเรียนได้ดีย่อมจะทำให้การดำเนินงานระบบการทำงานในโรงเรียนมีการทำงานได้ราบรื่นและรวดเร็ว ง่ายต่อการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลสอดคล้องกับ ประเสริฐ อินทะมนต์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารสังกัดสำนักเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ด้านการเป็นผู้นำด้านการจัดระบบ อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการที่ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ และสามารถสร้างความเข้าใจร่วมกับครูเกี่ยวกับการจัดการศึกษา เพื่อให้ทำงานร่วมกันให้ได้ผลดี ผู้บริหารสามารถจัดระบบการทำงานในโรงเรียนได้ดีเยี่ยมจะทำให้การดำเนินงานระบบการทำงานในโรงเรียนมีการทำงานได้ราบรื่นและรวดเร็ว ง่ายต่อการตรวจสอบ สอดคล้องกับ ดนัย เทียนพุ่ม (2543) ได้กล่าวว่าคนที่เป็นผู้บริหารมีอาชีพควรมีคุณลักษณะที่รู้จักวางระบบแผนงาน และชี้ช่องทางให้แก่คนของเขา

1.4 ด้านพัฒนาวิชาชีพผู้บริหาร พบว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารสามารถใช้ทักษะความสามารถในการบริหารงานร่วมกับผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านการบริหารอยู่เสมอพร้อมทั้งพัฒนาพฤติกรรมความเป็นผู้นำของตนเอง โดยการฝึกปฏิบัติ ศึกษาต่อ อบรมประจำการจากสถานที่ชำนาญการทางด้านการบริหาร สอดคล้องกับ จีรวรรณ โคหนา (2553) ทำการวิจัยเรื่อง ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 พบว่าประสพการณ์ และผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ด้านประสพการณ์ และผลสำเร็จในการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารต้องการพัฒนาตนเองโดยการศึกษาต่อ เข้ารับการอบรม พัฒนาคณะอย่าง ต่อเนื่อง เข้าใจหลักวิชาการ เข้าใจทฤษฎีทางการบริหารสถานศึกษา และเมื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน สามารถใช้การวิจัยในการสืบค้นหาความรู้ใหม่ เพื่อนำมาพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ

1.5 ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งในด้านนี้ถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของผู้บริหารทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารมีความประพฤติที่เหมาะสมและรู้จักวางตัวในการปฏิบัติงานในทางที่ดีไม่ขัดต่อศีลธรรมจรรยา ก็จะช่วยสร้างความศรัทธาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ ซึ่งคุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพในด้านคุณธรรมจริยธรรม ยังรวมไปถึงการไม่นำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในงานส่วนตัวญาติพี่น้อง หรือมิตรสหาย และยังรวมไปถึงต้องเป็นบุคคลที่เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตนสอดคล้องกับ อนุชิต วรรณสุทธิ (2545) ได้ศึกษาถึงคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในอนาคตตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพต้องเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็น ชยัน และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทนสมัย กระตือรือร้น มีความกล้า อดทน ซื่อสัตย์ และตรงต่อเวลา มีอัธยาศัยไมตรีดี สุขภาพจิตดี สุขภาพกายแข็งแรง และสอดคล้องกับ บุญเพ็ง พิลาล้า (2547) ได้ศึกษาคุณสมบัติของผู้บริหารการศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ผลการวิเคราะห์ด้านความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้บริหารการศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ที่พบมากที่สุดได้แก่ ผู้บริหารมี

อาชีพจะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมจริยธรรมประจำใจ โดยสามารถปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมได้อย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับเหมรัฐส อินสุข และคณะ (2552) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพด้านคุณธรรม จริยธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งเป็นคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ คือมีความยุติธรรมวางตัวเป็นกลางอย่างสม่ำเสมอ มีวินัยในตนเองสามารถควบคุมตนเอง และผู้อื่นได้ รัก และเมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ผู้ร่วมงาน และผู้รับบริการ โดยเสมอหน้า และค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การส่งเสริม และพัฒนาให้ผู้ร่วมงานมีคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสม

1.6 ด้านประสานสังคมและชุมชน พบว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวสรีนครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสามารถใช้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกับสังคม เป็นผู้นำสังคม ชุมชนในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้แล้วยังได้สร้างความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างถูกต้องชัดเจน ซึ่งยังได้นำชุมชนมามีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบาย เป้าหมายในการบริหารโรงเรียนผลดังกล่าวจะทำให้ชุมชนและหน่วยงานภายนอกมาร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนมากขึ้นผลที่เกิดขึ้นก็จะได้นักเรียนสอดคล้องกับ สอดคล้องกับ ไชยยันต์ เกิดเหมาะ (2554) การปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่าระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2543 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543) กำหนดให้สถานศึกษาจะต้องสรรหาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างน้อยสถานศึกษาละ 7 คน ไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครูผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ผู้บริหารโรงเรียนเป็น คณะกรรมการ และเลขานุการ โดยกำหนดบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เช่น กำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบในการจัดการศึกษา จัดสรรหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา การพิทักษ์สิทธิเด็ก การดูแลเด็กพิการ เป็นต้น

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นครูผู้สอนในสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวสรีนครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการสอน พบว่า

2.1 คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นครูผู้สอนในสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวสรีนครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวม และรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากคุณลักษณะของผู้บริหารในสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวสรีนครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีความเป็นมืออาชีพ สามารถที่จะบริหารงานโรงเรียนได้เป็นอย่างดี สามารถที่สร้างทีมงานในการทำงาน มีการประสานงานระหว่างผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สอดคล้องกับประเสริฐ อินทมนต์ (2557)

ที่ได้เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยา เขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่าคุณลักษณะ ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาประสบการณ์ในการบริหารที่ต่างกันของผู้บริหารในสถานศึกษา สหวิทยาเขต นวสิรินครินทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวม พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูง และมีค่าใกล้เคียงกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคุณลักษณะความ ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ระดับความแปรปรวนของคุณลักษณะความ ความเป็นมืออาชีพของ ผู้บริหารโรงเรียนระหว่างประสบการณ์ในการบริหารมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านบริหารจัดการ ด้านการจัดระบบที่ดี ด้านการพัฒนาวิชาชีพผู้บริหาร และด้านคุณธรรม และจริยธรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูทั้งที่มีประสบการณ์ในการสอน น้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี ต่างมีความเห็นต่อ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ซึ่งในปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาได้บริหารงาน โดยกำหนด แผนงานและโครงการใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีวิสัยทัศน์ในการบริหาร ผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองและสนับสนุนให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสวงหาความรู้ และวิทยาการใหม่ ๆ ที่ทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี ตลอดเวลา ใช้การบริหารที่มีการรับฟังความคิดเห็นและส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารและร่วมกัน แก้ปัญหา มีการให้เกียรติและให้ความเป็นกันเอง สอดคล้องกับ ประยุทธ์ ชูสอน (2548) ได้ทำการวิจัย เรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำ และแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมภาวะผู้นำของ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์การดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยวิธี Dummett C โดยรวมจำแนกตามประสบการณ์ พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์บริหาร โรงเรียน 11 ปี มากกว่ากับ 3-5 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริหาร ประสบการณ์ 11 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าผู้บริหารประสบการณ์ 3-5 ปี แสดงว่าพฤติกรรมภาวะผู้นำโดยรวมของ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์บริหารโรงเรียน 11 ปี มีมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์บริหาร โรงเรียน 3-5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และประยุกต์ ประทุมทิพย์ (2544) ได้สรุปลักษณะของผู้บริหารที่จะ นำโรงเรียนสู่ความสำเร็จได้ต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ยอมรับสิ่งใหม่ ๆ กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ความ คิดใหม่ ๆ รวมทั้งกล้าเผชิญหน้าและยอมรับการเปลี่ยนแปลง หลักข้อนี้จะทำให้ผู้บริหารหรือผู้นำเป็นคำสำคัญ ต่อการตัดสินใจของโรงเรียนเพราะผู้นำจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์จะต้องปรับปรุงหลักสูตรการสอน และ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ใหม่ กระตุ้นให้ครูเสี่ยงทำสิ่งใหม่ และสร้างนวัตกรรมให้ครูได้ใช้ความรู้ และ ความสามารถเต็มศักยภาพ ให้ความเป็นอิสระในการทำงานแก่ทีมงาน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ของบุคลากรในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากการวิจัยคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ครั้งนี้ แม้โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณารายด้านผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารนำผลการวิจัยไปใช้ในด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดระบบที่ดี ดังนี้ ผู้บริหารควรสอดส่องดูแลอาคารสถานที่ ความเพียงพอของสาธารณูปโภคของสถานศึกษา จัดซ่อมบำรุงอาคารให้อยู่ในสภาพที่แข็งแรง วางแผนการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า และพัฒนาห้องสมุดให้ทันสมัยมีมาตรฐาน สร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 กับเพศ ของผู้ตอบแบบสอบถามไม่แตกต่างกัน จึงควรทำการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษาในสังกัดอื่น ๆ

2.2 ควรทำการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษากับขนาดของโรงเรียน เพื่อศึกษาถึงตัวแปรคุณลักษณะที่ส่งผลต่อผู้บริหารการบริหารสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษาในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว ด้านทักษะความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านผลสำเร็จของงานเป็นต้น เพื่อศึกษาข้อค้นพบเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อผู้บริหารการบริหารสถานศึกษา

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ครั้งนี้ ได้รับองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 6 ด้าน ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านการบริหารจัดการ 3) ด้านการจัดระบบที่ดี 4) ด้านการพัฒนาวิชาชีพผู้บริหาร 5) ด้านคุณธรรม และ 6) ด้านประสานสังคม ซึ่งระดับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีเพศแตกต่างกันไม่มีความแตกต่างกัน และระดับความแปรปรวนของคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารที่ต่างกันมีความแตกต่างกันทางสถิติ ในด้านบริหารจัดการด้านการจัดระบบที่ดี ด้านการพัฒนาวิชาชีพผู้บริหาร และด้านคุณธรรม และจริยธรรม

เอกสารอ้างอิง

- ไชยยันต์ เกิดเหมาะ. (2554). ปัจจัยของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิราวรรณ โคทนา. (2553). ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ดนัย เทียนพุฒ. (2543). ข่าวการศึกษาศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : e-Leadership. ผู้จัดการรายวัน. 12 เมษายน หน้า 5-26.
- ธนวัฒน์ สายนภา. (2559). การพัฒนาการจัดการเชิงยุทธศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถาวร ไทยเจริญ. (2556). การศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพและแนวทางการพัฒนาของ ผู้บริหารในสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองชลบุรี. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2547). การวิจัยเบื้องต้น. สุวีริยาสาส์น.
- บุญเพ็ง พิลาล้า. (2547). คุณสมบัติของผู้บริหารการศึกษามืออาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประยุทธ์ ประทุมทิพย์. (2544). โรงเรียนที่ปราศจากความล้มเหลว. สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า.
- ประยุทธ์ ชูสอน. (2548). พฤติกรรมภาวะผู้นำ และแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต.
- ประเสริฐ อินทะมนต์. (2557). คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รุ่งทิพย์ ปินะสา. (2557). คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในทัศนะของครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2555). ความเป็นผู้นำมืออาชีพ : แนวคิดและการปฏิบัติ. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สถาบันพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา. (2548). คุณลักษณะของผู้บริหารการศึกษามืออาชีพ. ครุสภาลาดพร้าว.
- สุรวาท ทองบุ. (2555). วิจัยทางการศึกษา. อภิชาติการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ครุสภาลาดพร้าว.

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543). *แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ:คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.สำนักงานกฤษฎมนตรี. (2551). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. บริษัท พรักหวาน กราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 .(2548). *แผนปฏิบัติการกลุ่มนโยบาย และแผนงานประจำปีการศึกษา 2558*. สำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2.
- เหมรัฐ อินสุข, นิรุติ คุรุพลวง และสมชาติ บุญมัติ. (2552). *การศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อนุชา กอนพวง. (2550). *การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ปริญญาโทดุขบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อนุชิต วรรณสุธี. (2545). *การศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในอนาคต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. Harper Collins.